

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Cvltv Dei, Sanctorum, & hominum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

Quia uxore mortua, tenetur redire ad religionem.

Si uir expresse consentit in uotum castitatis suae uxoris, non potest uotum reuocare.

Ea quae cadunt sub uoto, obligant etiam ex lege naturali, & ex lege diuina, ideo non possunt dispensari.

In uoto continentiae non est dispensandum propter periculum mortis temporalis, quia bonum continentiae etiam sine uoto est multo melius, quam salus corporis. Et per alia remedia prouideri potest.

DE CVLTV DEI, SAN- ctorum, & hominum.

Et humanis traditionibus Deus coli potest: Cultus internus, ait Thomas, pertinet ad uirtutes theologicas, externus ad iustitiam.

Aequum est, ut sit in Ecclesia cultus similis Leuitico.

Humanæ traditiones, ritus ecclesiastici, & reliquæ obseruationes atque ceremoniæ, pro diuino cultu in toto orbe obseruat Ecclesia.

Latria est cultus soli deo debitus, quanquam ad sanctos abusuè, hoc est, non proprie deriuatur. Tres sunt species cultus Dei, latria, dulia, & hyperdulia.

1. Latria est summa ueneratio potentialis.

DOCTRINA SCHOLAST.

Latria dicitur & seruitus.

Latria est uirtus cardinalis.

¶ Dulia maior est hyperdulia, seruitus quædam reuerentialis, exhibita creaturæ ratione excellentiæ eminentis & singularissimæ. Et dicitur ab hyper, quod est super, quasi excellēs dulia, qualis est reuerentia exhibita uirgini gloriosæ, ut est mater Dei, excellens cherubin & seraphin, & omnes angelicos spiritus.

Adoratur & Christus ut homo, quia tota persona uerbi in humana natura ac diuina subsistens, adoratur tanquam terminus, hoc est, obiectum adorationis, nō quia natura humana est terminus per se.

De cultu sanctis præstando, & eorum imaginibus atq; reliquijs, uide locum de inuocatione, adoratione &c. sanctorum.

Latria est reuerentia & seruitus soli Deo exhibita.

Latria comprehendit quinque, scilicet fidem, sapientiam, reuerentiam, sacrificium, & orationem.

Dulia debetur creaturæ, in quantum est imago Dei. Vnde dulia est amor, qui debetur sanctis, idcirco de beata uirgine sciendū est, quod in quantum ipsa est persona sancta, debetur ei dulia, sed in quantum est mater Dei, debetur ei hyperdulia.

¶ Hyperdulia debetur creaturæ excellenti, sicut

cūt est caro Christi, crux Christi &c. Vnde sci-
endum est, quōd ligno ueræ crucis Christi, in
quo pependit, debetur hyperdulia, etiam si non
sit figuratum, ut signum crucifixi, quia instru-
mentum fuit nostræ redemptionis.

Imaginibus eadem debetur reuerentia, quæ
debetur illis, quorum sunt imagines.

Cultus Dei consistit in recipiendo diuina, &
in tradendo ea alijs.

~~Cultus diuinus triplex est, secundum tripli-~~
cem statum, scilicet, uetæris legis, legis nouæ et
secundum statum gloriæ.

Cultus Dei dicitur religio, pietas, latria, &
seruitium.

DE THEOLOGIA ET Philosophia.

Theologia sine philosophia nihil potest.

Vbi definit philosophus, ibi incipit theologus.

Aristotelis ethica optima est theologiæ amica.

Sine Aristotele non fit theologus.

~~Theologus nō logicus est nō stultus hereticus.~~

Est & logica fidei, suppositio mediata extra
terminum & numerum.

Forma syllogistica tenet in terminis diuinis.

Aristoteles ad theologiam lux est.

Malum esset Ecclesiæ, si Porphyrius non fu-
isset notus theologis cum suis uniuersalibus.

Non